

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Baltaga Mihail Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx, regiunea Xxxxx, Xxxxx, domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 09.01.2018 – până la 22.02.2018

instanța de apel:

de la 26.03.2018 – până la 14.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 11.09.2018 – până la 05.02.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni sediul central din 22 februarie 2018, Baltaga Mihail Xxxxx, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 174 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 175 Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 175 Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilit lui Baltaga Mihail pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară și muncă cinstită încrederea acordată,

obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.

A fost încasat din contul lui Baltaga Mihail în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 3.580 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, în perioada anilor 2015-2016, Baltaga Mihail urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, fiind conștient că prin acțiunile sale săvârșește acte ilegale cu caracter sexual, aflându-se în apartamentul său situat pe str. Xxxxx din or. Xxxxx, știind cu certitudine faptul că Xxxxx este minoră și nu a împlinit vârsta de 16 ani, fără a aplica forța fizică sau psihică față de aceasta, a întreținut cu ea un raport sexual în formă perversă, acțiuni pentru care i-a dat minorei 50 lei.

Tot el, Baltaga M., urmărind scopul de a-și satisface pofta sexuală, fiind conștient că prin acțiunile sale săvârșește acte ilegale cu caracter sexual, în una din zilele lunii iunie a anului 2017, aflându-se la domiciliul său situat în or. Xxxxx str. xxxxx, profitând de faptul că Xxxxx, efectua niște lucrări prin grădină, iar fiica ei minoră Xxxxx se juca în ogradă, a chemat-o pe ultima în casă, unde, conștientizând că prin acțiunile sale pervertește o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani, intenționat a săvârșit cu minora Xxxxx, născută la xxxxx, acțiuni perverse manifestate prin dezbrăcarea totală de haine atât a lui cât și a minorei, după care cu mâna s-a atins de zona organului genital al ultimei, purtând totodată cu aceasta discuții cu caracter obscen referitor la raporturile sexuale cu ea.

În vara anului 2016, într-o zi și oră exactă nestabilită de către organul de urmărire penală, pe parcursul zilei, Baltaga M., aflându-se în stradă în fața gospodăriei sale situate în or. Xxxxx, str. Xxxxx, după ce a primit o scrisoare recomandată de la poștașul xxxxx, s-a apropiat de minora Xxxxx în vârstă de 11 ani și urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, fiind conștient de faptul că prin acțiunile sale săvârșește acte ilegale cu caracter sexual, intenționat a săvârșit acțiuni perverse, constând în atingeri indecente, manifestate prin atingerea și examinarea în partea superioară a corpului a minorei Xxxxx, conștientizând că prin acțiunile sale pervertește o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani și își dorea aceasta, în urma cărora minora s-a intimidat și s-a speriat, s-a ferit de ultimul, după care despre cele întâmplate i-a comunicat bunicii sale xxxxx.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Baltaga Mihail, au fost calificate *de drept* în baza art. 174 alin. (1) Cod penal –raportul sexual altul decât violul, actul de penetrare bucală comisă asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, precum și în baza art. 175 Cod penal – acțiuni perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în exhibare, atingeri indecente și discuții cu caracter obscen purtate cu victima referitor la raporturile sexuale.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, la data de 23 februarie 2018, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin

care Baltaga Mihail să fie condamnat în baza:

- art. 174 alin. (1) Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 175 Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 175 Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, a-i stabilit pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 12 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare apelului, procurorul a invocat că instanța de judecată incorect a suspendat condiționat executarea pedepsei aplicate, neindicând în hotărârea sa motivele condamnării cu suspendare condiționată.

3.2 Reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, la data de 16 martie 2018, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Baltaga M., să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră cu închisoare și executare reală, invocând că le este frică de inculpat, atât timp cât acesta se află la libertate.

3.3 Reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, la data de 16 martie 2018, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Baltaga M., să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră cu închisoare și executare reală, invocând că le este frică de inculpat, atât timp cât acesta se află la libertate.

3.4 Reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, la data de 16 martie 2018, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Baltaga M., să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră cu închisoare și executare reală, invocând că le este frică de inculpat, atât timp cât acesta se află la libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, au fost admise cererile privind retragerea apelurilor declarate de către procuror, de către reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, de către reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, cu încetarea procedurii privind judecarea apelurilor respective.

A fost admis apelul declarat de către reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, casată sentința parțial, în partea pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă, prin care Baltaga Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în baza:

- art. 174 alin. (1) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare;

- art. 175 Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare;

- art. 175 Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilit lui Baltaga Mihail pedeapsă

definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești în instanța de apel, procurorul, precum și reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, și reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, prin cereri scrise înaintate instanței, au solicitat retragerea propriilor apeluri, cu încetarea procedurilor de judecare a apelurilor declarate de ei împotriva sentinței în cauza dată. Respectiv, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 407 Cod de procedură penală, a admis cererile de retragere a apelurilor declarate, cu încetarea procedurii de judecată în ordine de apel.

Referitor la apelul declarat de către reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, instanța de apel l-a considerat declarat în termen, menționând că din procesul - verbal al ședinței de judecată, rezultă că pronunțarea sentinței a avut loc la 22 februarie 2018, iar partea vătămată minoră Xxxxx și reprezentantul ei legal Xxxxx, au lipsit la pronunțare.

Lipsa de la pronunțare menționată, se confirmă prin dovada de primire a copii de pe sentință din 22 februarie 2018, din care se observă că părții vătămate minore și reprezentantului ei legal Xxxxx, nu le-au fost înmânate acest act judecătoresc.

Potrivit scrisorii de însoțire din 03 martie 2018, părții vătămate minore și reprezentantului ei legal Xxxxx, le-au fost expediate copia sentinței, care potrivit avizului de recepție, la 10 martie 2018 a fost recepționată. (v. 2, f.d. 162).

După cum susține Xxxxx, din motive legate de situația familială, partea vătămată minoră, precum și ea, nu au participat la pronunțarea sentinței din 22 februarie 2018, copia de pe acest act judecătoresc fiind recepționată pe cale poștală, la 10 martie 2018.

Din materialul cauzei, rezultă că situația familială este grea, fapt ce determină ocuparea permanentă în câmpul muncii a reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, precum și necesitatea ultimei de a se afla lângă copii, situație care justifică, ca fiind motivată lipsa de la pronunțarea sentinței.

Reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, a declarat apelul la 16 martie 2018.

Deci, după comunicarea efectivă a sentinței la data de 10 martie 2018, reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, a înaintat apel la data de 16 martie 2018, astfel acest apel este în interiorul termenului de 15 zile, prevăzut la articolul 402 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a notat că apelul declarat de procuror, pe de o parte și apelul declarat de reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, pe de altă parte, după natura juridică și după conținut sunt similare.

În opinia instanței de apel, în asemenea situație nu poate fi recunoscut, în mod automat, caracterul irevocabil al retragerii apelului de către procuror, motivele invocate în acest apel, inclusiv și termenul de declarare a apelului dat, rămân perfect valabile pentru susținerea poziției părții acuzării, exprimată de un alt apelant

omogen, după statutul procesual - reprezentantul părții vătămate minore.

Prin urmare, instanța de apel a considerat, de vreme ce termenul apelului procurorului este perfect legal, sentința fiind atacată chiar a doua zi după pronunțare, astfel această situație este favorabilă intereselor procesuale, se răsfrânge necondiționat și asupra întregii părți de acuzare în procesul penal și din acest punct de vedere, apelul reprezentantului legal Xxxxx a părții vătămate minore Xxxxx, este declarat în termen legal.

În continuare, instanța de apel a statuat că pedeapsa penală în privința inculpatului nu a fost aplicată în limitele legii, deoarece la soluționarea chestiunii respective prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 75 și 90 Cod penal, cât și a celor prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că, nu sunt temeinice considerentele expuse de instanță, ce au condus la suspendarea condiționată a executării pedepsei definitive, aplicate inculpatului, cu fixarea termenului de probațiune, precum și la stabilirea mărimii pedepselor aplicate pentru fiecare infracțiune în parte și în consecință, a mărimii pedepsei definitive. Motivarea soluției cu privire la pedeapsa penală, fiind deficitară și contradictorie, nu rezistă criticii, astfel este total dezaprobată.

Astfel, instanța de apel a menționat că, în cazul dat, recunoașterea săvârșirii faptelor indicate în rechizitoriu constituie temei pentru judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, dar nu circumstanță atenuantă în sensul articolului 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, iar vârsta inculpatului - 65 ani nu constituie o circumstanță atenuantă, în sensul articolului 76 alin. (1) lit. k) Cod penal, deoarece prin infracțiunea comisă nu a fost afectat grav inculpatul, respectiv pedeapsa cu închisoare nu reprezintă pentru acesta o povară grea, reieșind din împrejurările faptelor criminale comise.

În context, instanța de apel a considerat incomensurabilă mărimea pedepsei cu închisoare stabilită pentru fiecare din cele trei infracțiuni aparte, săvârșite de inculpat, învederând circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și gradul prejudiciabil al infracțiunilor comise, fiind vădit redusă în raport cu limita maximă a pedepsei prevăzute de lege.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală în privința inculpatului, având în vedere dispozițiile art. 7, 61, 75, 84, precum și prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis, deși inculpatul în raportul - caracteristică de către vecini și persoanele care-l cunosc este caracterizat pozitiv (v. 1, f.d. 46), acesta nu poate fi considerat ca persoană pozitivă, de vreme ce, anterior a fost condamnat de 2 ori, cu antecedente penale stinse, în perioada de timp - anii 2015 - 2017, a comis trei infracțiuni ce atentează la viața sexuală în privința la trei copile cu vârste fragede, dintre care în privința unei minore în mod repetat.

La fel, instanța de apel a evidențiat că anterior, la 17.07.2000 inculpatul Baltaga M., a fost condamnat în baza articolului 104 Cod penal (în redacția veche) pentru o infracțiune similară (acțiuni perverse cu o minoră), fiindu-i aplicată o pedeapsă mai blândă, decât cea prevăzută de lege (v. 1, f.d. 72).

Infracțiunile comise de inculpat, prevăzute de articolele 174 alin. (1) și 175 Cod

penal, conform art. 16 Cod penal, se clasifică ca fiind din categoria celor grave. Deci, instanța de apel a considerat că, în speță, circumstanțe atenuante nu s-au stabilit.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, inculpatul a săvârșit trei infracțiuni care au adus atingere substanțială relațiilor sociale privind inviolabilitatea sexuală a minorilor - trei copile cu vârste de 9 ani, de 10 ani și de 11 ani, având grave repercusiuni, alterând definitiv procesul de formare a personalității acestor părți vătămate minore. După cum rezultă din declarațiile reprezentanților legali ai părților vătămate minore, în rezultatul infracțiunilor comise de inculpat, ultimele au fost afectate grav, experiențele psiho-traumatizante din această perioadă - raportul sexual altul decât violul și, după caz, acțiunile perverse cu caracter de agresivitate și brutalitate, au generat sentimente de teamă și de vinovăție sexuală, cu consecințe extrem de grele asupra dezvoltării și constituirii ca personalitate. Potrivit acestora, părțile vătămate minore la moment se tem ca nu cumva să fie în libertate inculpatul și să le agreseze din nou.

În atare situație, prin prisma prevederilor art. art. 61 alin. (2) și 75 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a considerat că, obiectivele pedepsei penale: restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, se vor realiza prin izolarea ultimului de societate, astfel încât este rezonabilă și oportună aplicarea pedepsei cu închisoare și executare reală.

Dat fiind faptul, că cauza a fost judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, sunt aplicabile prevederile din alin. (8), potrivit cărora inculpatul Baltaga M. beneficiază de reducerea cu o treime a limitei maxime de pedeapsă prevăzută de lege.

În speță, în vederea stabilirii pedepsei definitive, urmează a fi aplicate și prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, care reglementează aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni, dat fiind că inculpatul Baltaga M. a săvârșit trei infracțiuni.

În viziunea instanței de apel, temeiuri legale pentru condamnarea inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art. 90 Cod penal, nu s-au constatat, iar vârsta relativ înaintată a inculpatului la data comiterii infracțiunii nu constituie o circumstanță de aplicare a prevederilor menționate, în sensul absolvirii de executarea reală a pedepsei cu închisoare, de vreme ce nu poate fi apreciată ca atenuantă, dar dimpotrivă influențează asupra gradului prejudiciabil al infracțiunilor comise și asupra pericolului social sporit al persoanei, ce-l caracterizează.

6. Decizia instanței de apel, este atacată la data de 20 august 2018 cu recurs ordinar de către avocatul Gumeniuc Ion, în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului ordinar apărătorul invocă:

- potrivit art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală, în caz de admitere a cererii, președintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă (...), așadar

partea vătămată devine parte civilă potrivit normei materiale menționate mai sus. Însă, instanța de apel a interpretat eronat legea, deoarece potrivit art. 401 alin. (4) Cod de procedură penală pot declara apel partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă, astfel ultima nu are statut de parte vătămată și respectiv nu este în drept de a declara apel împotriva sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei;

- instanța de apel nu numai că a admis apelul părții civile în partea stabilirii pedepsei, dar și din propria inițiativă a constatat că, apelul declarat de reprezentantul legal Xxxxx al părții vătămate minore Xxxxx, înafara termenului legal, este în termen din motiv că starea familiei este grea, fapt ce determină ocuparea permanentă în câmpul muncii și necesitatea ultimei de a se afla lângă copii;

- instanța de apel a interpretat eronat legea, a admis erori de drept, iar în consecință a adoptat o hotărâre motivată superficial, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția. Sub acest aspect a menționat că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la pronunțarea sentinței integrale, iar în corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru executarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, termenul de apel este unul legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen. Astfel, întârzierea nu se datorează motivelor întemeiate;

- instanța de apel a interpretat eronat legea, a admis erori de drept, iar în consecință a adoptat o hotărâre motivată superficial, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către apărător, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția privind condamnarea inculpatului.

8. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de a-l admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Norma art. 434 Cod de procedură penală prevede că, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de

Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținând cont de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal relevă că, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în special a recursului ordinar, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

În prezenta speță, din recursul ordinar declarat de către apărătorul inculpatului se reține că, acesta este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală și în care se invocă introducerea tardivă a cererii de apel de către un reprezentant legal al părții vătămate.

Din textul recursului declarat rezultă că, autorul își exprimă dezacordul cu faptul că instanța de apel a admis spre judecare apelul tardiv declarat de către Xxxxx, reprezentantul legal al părții vătămate minore Xxxxx, iar în consecință a adoptat o hotărâre motivată superficial, semnalându-se astfel și temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând hotărârea judecătorească atacată prin prisma temeiurilor de recurs invocate, în raport cu circumstanțele cauzei, stabilite în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, sunt eronate concluziile instanței de apel în partea admiterii spre judecare a apelului declarat de către Xxxxx, reprezentantul legal al părții vătămate minore Xxxxx și adoptarea unei noi hotărâri în partea pedepselor stabilite inculpatului Baltaga Mihail.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs relevă că, inculpatul Baltaga Mihail a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal – în episodul unde este vizată minora Xxxxx; art. 175 Cod penal - în episodul unde este vizată minora Xxxxx; art. 175 Cod penal - în episodul unde este vizată minora Xxxxx, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 84 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani. Totodată, inculpatului Baltaga Mihail i-au fost aplicate și prevederile art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Nefiind de acord cu sentința adoptată procurorul, precum și reprezentanții legali ai părților vătămate minore au atacat-o fiecare în parte cu apel.

Ulterior, în procedura judecării apelurilor declarate, reprezentanții legali ai părților vătămate minore Xxxxx și Xxxxx, prin cererile parvenite în adresa instanței de apel la data de 27.03.2018 (f.d. 193-195 v. 3) și-au retras apelurile declarate, menționând că nu au careva pretenții materiale sau morale față de inculpat și nu doresc de a fi examinate apelurile depuse.

De asemenea, la data de 13.06.2018, procurorul Procuraturii r-lui Strășeni, care a declarat apel și l-a retras, deoarece în cele din urmă a considerat că pedeapsa aplicată

inculpatului prin sentință este una echitabilă, legală și individualizată corect, fapt confirmat prin înscrisul anexat la dosar la f.d. 209 v. 3.

Prin hotărârea instanței de apel din 14 iunie 2018, au fost admise cererile de retragere a apelurilor declarate de către procuror și reprezentanții legali Xxxxx și Xxxxx a părților vătămate minore. Instanța de apel a încetat procedura de apel care forma obiectul de examinare referitor la pedeapsa stabilită inculpatului Baltaga Mihail, pe episoadele unde sunt vizate părțile vătămate minore Xxxxx și Xxxxx. Însă, instanța de apel, deși a admis cererile menționate mai sus și a încetat procedura privind judecarea apelurilor respective, în hotărârea adoptată a desfășurat în continuare concluzii în partea individualizării pedepsei inculpatului, inclusiv pe episoadele în care a admis retragerea cererilor de apel și în cele din urmă, a pronunțat o hotărâre nouă prin care i-a fost stabilit inculpatului pe fiecare capăt de învinuire pedepse mai aspre, decât cele stabilite de prima instanță, inclusiv și o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen mai mare decât cel stabilit inițial prin sentință. Astfel, în situația dată, instanța de apel din oficiu, în lipsa cerinței din partea acuzării și reprezentanților legali a părților vătămate, pe capătul de condamnare în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, precum și pe un capăt de condamnare în baza art. 175 Cod penal, fără careva temei i-a agravat situația inculpatului la caz, stabilindu-i termene de pedepse cu închisoare mai aspre, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin faptul că hotărârea adoptată nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția.

Potrivit dispozițiilor alin. (1) art. 404 Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În continuare, Colegiul penal lărgit verificând lucrările dosarului, în raport cu prevederile legale și constatările instanței de apel referitor la reținerea spre judecare a apelului declarat peste termen de către Xxxxx reprezentantul legal în numele părții vătămate minore Xxxxx, atestă reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din prima instanță (f.d. 149 v. 3), că de fapt acest reprezentant legal a fost prezent la pronunțarea sentinței la data de 22.02.2018, unde i-a fost explicat modul și termenul de atac, fapt despre care s-a făcut mențiune în procesul-verbal respectiv. Mai mult ca atât, Xxxxx reprezentantul legal al părții vătămate Xxxxx, fiind audiată în ședința instanței de apel (f.d. 210 v. 3), a declarat că la pronunțarea sentinței a fost prezentă. În asemenea împrejurări, Colegiul penal statuează că, instanța de apel în motivarea hotărârii adoptate în partea ce se referă la admiterea spre judecare a apelului declarat de reprezentantul legal menționat mai sus, a făcut constatări ce nu corespund realității și în cele din urmă a efectuat o motivare deficientă, în sensul vizat.

Rezultând din faptul că, potrivit materialelor cauzei se constată că, Xxxxx reprezentantul legal al părții vătămate Xxxxx, a fost prezentă la pronunțarea

sentinței integrale la data de 22.02.2018, unde i-a fost explicat modul și termenul de atac, astfel termenul pentru depunerea apelului curge de la data pronunțării sentinței integrale, așa precum este prevăzut în art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală. Respectiv, termenul de declararea a apelului expira la sfârșitul zilei de 09.03.2018, însă reprezentantul legal Xxxxx a depus apel, abia la data de 16.03.2018 (f.d. 172 v. 3). Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel în prezenta speță a admis spre judecare un apel declarat tardiv, fără o justificare întemeiată legal.

Instanța de recurs relevă că, apelul depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel depus înaintat în condițiile legii.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel greșit a admis apelul declarat de către Xxxxx reprezentantul legal al părții vătămate Xxxxx, și prin pronunțarea unei noi hotărâri în partea condamnării și stabilirii pedepselor mai aspre în privința inculpatului Baltaga Mihail, a comis eroarile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală, adică hotărârea atacată nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, cu admiterea unui apel introdus tardiv.

Finalmente, Colegiul conchide că, temeiurile la care se referă recurentul, sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept în prezenta cauză, fapt ce determină de a admite recursul declarat, casând parțial decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, în cauza penală în privința lui Baltaga Mihail.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatului, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, în cauza penală în privința lui **Baltaga Mihail Xxxxx**, în partea condamnării lui Baltaga Mihail Xxxxx în baza art. 174 alin. (1), art. 175 și art. 175 Cod penal și stabilirii pedepselor, cu menținerea sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul central din 22 februarie 2018, prin care „Baltaga Mihail Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 174 alin. (1) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 175 Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 175 Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor stabilite, i-a fost numit lui Baltaga Mihail pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Baltaga Mihail i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară și muncă cinstită încrederea acordată, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.”

În rest, se menține decizia atacată.

Baltaga Mihail Xxxxx, urmează a fi eliberat imediat din penitenciar, dacă nu execută pedeapsă cu închisoare sau măsura preventivă – arestarea, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac